

V spomin Marti Rau-Selič (1952–2023)

V decembru leta 2023 se je poslovila dolgoletna sodelavka Arhiva Republike Slovenije Marta Rau-Selič.

V Arhivu Republike Slovenije (Arhiv RS) se je zaposlila leta 1984. Ves čas je delala v oddelku oziroma sektorju Slovenski filmski arhiv (SFA), v katerem sta bila z vodjo Ivanom Nemaničem kar nekaj let edina sodelavca oddelka. Marta je orala ledino na področju uporabe filmskega gradiva. Do svoje upokojitve v letu 2018 je pri delu srečala in sodelovala s številnimi uporabniki, ki so njeno znanje cenili in jo spoštovali. O njenem znanju in arhivski praksi pričajo tudi različne strokovne objave.

Bila je pobudnica prednovoletnih (filmskih) srečanj v Arhivu RS, ki jih je poimenovala »Ob letu osorej«. Srečanja so postala stalnica v koledarju prireditve Arhiva RS. S cineastom Borkom Radeščkom in z dramaturginjo Tanjo Premk (+2009) so od leta 1999 do leta 2019 skrbno snovali in pripravili vedno znova edinstven filmski program prireditve, ki se je začela ob 13. uri 13 minut in 13 sekund ter se nadaljevala s prijetnim druženjem ob kozarčku rujnega s Koga, kjer je danes Martino zadnje počivališče. Vsakoletno srečanje je bilo tako tudi poklon vrsti slovenskih filmskih ustvarjalcev in njihovim dosežkom na različnih področjih ljubiteljske in profesionalne kinematografije. Raznoliko publiko so sestavljali številni slovenski filmski ustvarjalci in ljubitelji filma različnih, zlasti starejših generacij, ki so si ob odhodu vedno zaželeli, da se ponovno vidijo na naslednjem »Ob letu osorej«. Ob teh priložnostih so s svojimi spomini in z dragocenim znanjem bogatili naše vedenje o zgodovini slovenskega filma.

Marta je bila izjemno ponosna na snovanje animirane filmske uvodne špice Slovenskega filmskega arhiva. V njej je imel glavno vlogo »Arhivček«, najprej kot risana predloga za animacijo, ki jo je ob sodelovanju Borka Radeščka izdelal in animiral Tone Rački, medtem ko je glasbeno animacijo opremil Andrej Hribar. »Arhivček« je Marti tako prirasel k srcu, da ga je Borko izdelal še v obliki lesene lutke. Špico so si leta 1999 ogledali tudi na svetovnem festivalu nemega filma v Pordenonu, saj so bili z njo opremljeni filmi, ki jih je slovenski filmski arhiv predstavil v okviru festivalskega programa. Prav festival v Pordenonu, ki ga je leta obiskovala, je Marti pomenil navdih in prostor filmskih sanj.

Marta je imela film neizmerno rada, zato se je s težkim srcem upokojila, ko pa je nastopila še bolezen, je svetloba na njenem platnu dokončno ugasnila.

(Foto: Borko Radešček)

Tatjana Rezec Stibilj